1843. **No. 85.**

DRENTSCHE COURANT.

Dingsdag, den 24 October.

De Gouverneur der Provincie *Drenthe*,

Neder gelet op de besluiten van Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken, d.d. 25 Augustus en 5 September LL. nrs 108 en 155, (de laatste in advies hernomen van 11 daaraanvolgende nr 6166) in verband met de wetsbepalingen omtrent de inspectien van de verlofgangers der Nationale Militie;

Gehoord het ter zake gerapporteerden;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1.

De eerste gewone inspectie voor het verlofjaar 1843—1844 ter bijwoning van welke verpligt zijn de Milicians der ligtingen van 1840, 1841, 1842 en 1843, die zich alsdan in het genot van *onbepaald verlof* zullen bevinden, met uitzondering der *lotelingen* en *nummerverwisselaars* van de ligting van 1843, die *in reserve* gesteld en derhalve *niet* gekleed zijn, zal door den gewestelijken Militie-Commissaris over de verlofgangers in de respective Militie-kantons dezer provincie verblijf houdende, in de hoofdplaatsen dier kantons gehouden worden als volgt:

MEPPEL,

Maandag den 6 November 1843;

HOOGEVEEN,

Dingsdag den 7 November 1843;

EMMEN,

Woensdag den 8 November 1843, en te

ASSEN,

Vrijdag den 10 November 1843,

en zulks telkens des *voormiddags* ten *negen ure*, en ter plaatse waar zulks gewoonlijk geschiedt, behoudens de nadere aanwijsing van plaats door de gemeente-besturen in de kantons hoofdplaatsen met goedvinden van den Militie-Commissaris te doen.

Art. 2—4 enz.

Extract dezer, Art 1, zal worden opgenomen in de nummers der Drentsche Courant van 17 en 24 dezer maand.

Assen, 16 Oct. 1843.

De Gouverneur voornoemd,

VAN RAMSWIJCK.

De Burgemeesters en Wethouders der Stad Assen

Gelet op:

a, het *Reglement voor de Winter-Nachtwachten*, vastgesteld bij Raadsbesluit van den 5 December 1818, onder gewijzigd bij dat van den Ed. Achtb. Raad van den 2 November 1824 nr 91 en 28 November 1832 nr 127;

b, het *Reglement op het houden der Nachtwachten in deze provincie*, goedgekeurd bij Zr. Ms. besluit van den 21 Augustus 1836 nr 36;

Herzien ons Besluit van den 19 November 1834 nr 722;

Besluiten:

I. Met den eersten November 1843 zal de Wacht door de ingezetenen van *Assen* weder aanvangen.

II. Gelijke beurten, als de ingezetenen, zal de huisman de Wacht te betrekken, daarvan van wege het Stedelijk Bestuur worden verwittigd, en voor hen, welke zich willen doen vervangen, op hunne opgave daartoe, bij de aanzegging tot de Wacht, een Plaatsvervanger genomen en daarvan Register gehouden worden.

III. Zij, welke als Plaatsvervangers bij de Wacht wenschen te worden aangenomen, welke zullen moeten zijn niet beneden de 18 en niet boven 50 jaren oud, kunnen zich daartoe, tot den 20 October aanstaande, ten Gemeentehuize doen aanteekenen.

IV. Zij, welke, naar aanleiding van art. 4 van het *Reglement op de Winternachtwachten*, uit hoofde van onvermogen van de waarneming hunner Wachten [illegible] vrijgesteld, zullen, ingevolge onze Bekendmaking van den 4 Januarij 1825 nr 9, schriftelijk bewijs, dat onvermogen staavende, aflegeven door vier hunner naaste buren, ten Gemeentehuize in leveren, ter nadere beoordeeling van 't Stedelijk Bestuur.

V. De ronden zullen stiptelijk op de tijden, voorgeschreven bij de Reglementen op de Wacht, aangeslagen in het Wachthuis, moeten worden gehouden, alsmede nagekomen de bepalingen omtrent het komen, houden en verlaten der Wacht.

VI. De *Volmagten van Leon* zullen zorgen:

a, dat de Nachtwachten in derzelver gehucht weder aanvangen den 1 November 1843;

b, dat vóór dien tijd aan ons worde overgelegd:

I, eene lijst van de manschappen, verpligt om de Wacht te doen;

II, eene dito van hen, welke als Kommandant der Wacht zullen kunnen fungeren; en

c, om na het einde der Wacht het rooster der Manschappen dan ons over te leggen.

VII. De vroegere bepalingen op de Winternachtwachten blijven in haar geheel en in werking.

En zal deze worden opgenomen in de *Drentsche Courant* en afgelezen en aangeslagen. *Assen, den 2 October* 1843.

Burgemeester en Wethouders voorn., H. J. OOSTING.

Van wege Dezelven, KEIMPEMA.

LONDEN 18 Oct. Den 14 smorgens begaf zich een openbaar beambte naar de woning van *D. O'Connell* te Dublin, om hem en zijn zoon *J. O'Connell*, vertegenwoordiger voor Kilkenny, die zich toen mede daar bevond, aantezeggen, dat hij in last had hen te arresteren, als beschuldigd van samenspanning en ander wangedrag, ten ware zij onverwijld borgtogt leverden. Beide beloofden op hun woord van eer dadelijk bij den regter te verschijnen, waar zij dan ook elk eene caution van 1000 p.st. en een borgtogt van 500 p.st. stelden voor hunne verschijning ter eerste terechtzitting van 't hof van Assises. Bij 't afscheid zeide *O'Connell* den regter dank voor de beleefde wijze, waarop de zaak behandeld was, en ging onder het gejuich der menigte, met zijn zoon, weer naar huis. Reeds hebben zij hunne pleitbezorgers gekozen. 't Hof zal zijne zittingen wellig eerst in Dec. e.k. openen. Ook andere voorname Repealers, zoo R.C. geestelijken als anderen, zijn voor de regtbank geroepen, ook *Thomas Steele*, die *O'Connell* vergezelt op al zijne togten en den naam van hoofdverrader voert, alsmede de verantwoordelijke redacteurs van 8 dagbladen. Nog denzelfden dag heeft *O'Connell* in de dagbladen de leden vermaand, zich rustig te houden, daar de geringste verstoring der openbare rust wellig hoogst nadeelig en zeker misdadig en strafbaar zou zijn. »Verlaat u (zegt hij), op mij. Laat u niet verleiden om den vrede te breken of de wet te schenden. De minste misdaad tegen de openbare orde kan onze schoone en anders zegevierende zaak bederven. Zoo gij in deze crisis mijn raad geduldig, rustig en wettig volgt, dan meen ik te kunnen verzekeren, dat de tijd niet ver af is, waarop onze geëerbiedigde Souvereine 't Iersch Parlement in College-green zal openen. Elke poging om de herroeping der Unie tegentegaan, heeft dusver het tegendeel uitgewerkt; deze poging zal even zoo afloopen, tenzij die door wangedrag der bevolking ondersteund wordt. Weest dus rustig en wij zullen zegevieren." In de dagvaarding van al die personen wordt gezegd, dat zij onwettig en oproerig met anderen hebben zamengespannen, om misnoegen onder Hr Ms onderdanen te verwekken, om hen tot haat en verachting der Regering en der Constitutie aantehitsen en om onderscheidene groote volksvergaderingen bijeenbrengen, ten einde door vrees inteboezemen en physische kracht te vertoonen, veranderingen in de constitutie te bewerken; dat zij onder anderen Hr Ms onderdanen, bij 't leger of de zeemagt dienende, van hun eed van getrouwheid hebben pogen aftetrekken; dat zij de wettige regtbanken in minachting hebben trachten te brengen, inbreuk te maken op 't prerogatief der kroon in 't vestigen van regtbanken tot handhaving der wetten; en al deze oogmerken hebben trachten te bereiken door onderscheidene oproerige redevoeringen en geschriften. Voorts dat zij, tot bevordering dezer misdadige bedoelingen, zoo in onderscheidene deelen van 't Vereenigd Koningrijk als in vreemde landen groote sommen gelds hebben gevraagd en verkregen.

Den 19. Volgens berigt uit Dublin van den 15, hadden de maatregelen der Reg. tegen de rencalbeweging, aldaar en in de omstreken, goede uitwerking; men duchtte echter geene botsing, daar 't volk zoo zeer op *O'Connell* vertrouwt, dat het zijn raad, om rustig te blijven, zal volgen, ofschoon het innerlijk vol wrok en wrevel is. In 't geheel zullen 30 personen geregtelijk vervolgd worden, zegt men. De *repealassociatie ten voordeele der algemeene stemming* zal maandag ek. te Birmingham eene bijeenkomst houden, waarin zal voorgesteld worden de vereeniging der Associatie met de repealbeweging, die voorsteh zal wel eenparig aangenomen worden. Zelfs verzekert men, dat de voornaamste Whigs *O'Connell* hunne bijstand tot herstelling van 't Iersch Parlement hebben aangeboden, onder voorwaarde, dat die inwilliging een einde zou maken aan de Iersche volksbewegingen.

's HAGE 19 Oct. In de zitting van de 2. K. van heden is gelezen een Kon. besl., waarbij de hr *Luyben* tot voorzitter der K. voor deze zitting benoemd wordt. De hr *Gevers* ruimt den voorzitterstoel na eene korte aanspraak. »Onder mijn voorganger (zegt hij onder meer) kwam ons nieuw reglement van orde tot stand, onder mijn voorzitterschap werd het in werking gebragt. Was de geboorte reeds moeijelijk, niet minder dragchelijk waren de eerste schreden. Ik matig mij de schatting der voortgebragte vruchten niet aan, een derselve is intusschen dunkshonder gewoest, het is spaarsaamheid van arbeid. Terwijl gij ruim 100 malen in de afdeelingen bijeengekomen zijt, zal ik in 179 centrale afdeelingen voor uwen verspreiden arbeid te helpen schiften en tot punten brengen, zoovere dat zij door eene beknopte in voorloopige en algemeene verslagen lende worden overgegoten. De tijd zal moeten leeren of zulke inspanning voor de centrale afd. voldoenden is en 't doel zal bereiken. Van deze plaats mogt ik 86 malen uwe vergaderingen leiden in 't openbaar en 17 malen met gesloten deuren." Daarna aanvaardt de hr *Luyben* 't voorzitterschap met eene korte aanspraak. Zijn medegedeeld Kon. besluiten, behelzende benoeming van den Min. van buitenl. zaken en van den voorzitter der 1. K. in de hr *v. Gennep*, almede een besl., bepalende, dat de Directeurs der Departementen van eeredienst den titel van *ministers* zullen voeren. De voorzitter voorstellende, deze besluiten ter ampliatie aantenemen, verzet de hr *Bosscha* daartegen; daar 't besl. tot benoeming van een Min. van buitenl. zaken niet gecontrasigneerd is door een verantwoordelijken minister, daar de koning onverantwoordelijk is voor zijne daden, al zijn die ook strijdig met de Gwt, daar evenwel bij de benoeming eens ministers de Gwt kan overtreden worden, zoodat

daarvoor iemand ter verantwoording moet kunnen worden geroepen, stelt hij voor dat besl. niet voor ratificatie aantenemen, maar nopens 't zelve overtegaan tot de orde van den dag. De HH. *Gollstein* en *Bazac* ondersteunen 't voorstel van den hr *v. Dam*, de Min. van Justitie bestrijdt het; op voorstel van eenige leden is de verdere discussie hierover uitgesteld.

Den 20. In de zitting der 2. K. van heden is beraadslaagd over de toelating van den hr *Kabel van Rhemsdijk*, tot die toelating is besloten met 26 tegen 16 stemmen. Daarna is, na lange discussie, 't voorstel van den hr *v. Dam*, om betrekkelijk 't kon. besl. van benoeming van den Min. van buitenl. zaken overtegaan tot de orde van den dag, verworpen en dat besl. voor kennisgeving aangenomen, met 27 stemmen tegen 15.

Bij gelegenheid van den doop van den jongen prins der Nederlanden, die eergister plaats had, heeft ZM. ƒ 3000 voor de armen geschonken. — 't Nederl. Bijbelgenootschap heeft in den laatsten jaarkring aan giften en erfenissen ontvangen de daarvoor reeds bereikte som van ƒ 48,673.35, uitgegeven ƒ 52,920.84½, en uitgedeeld 16,371 bijbels en N. Testamenten, ruim 3000 meer dan in 't vorig jaar. In de kolonien heeft 't Genootschap in vereeniging met 't Zendelinggenootschap veelzijdig met vrucht gearbeid. In 't verslag werden bijzonder vermeld de werkzaamheden op Curaçao en die tot verspreiding des bijbels en 't ondersteunen van scholen op Java door gedeeltelijk reeds voltooide, gedeeltelijk voorgenomen vertaling der bijbelboeken in 't Javaansch. — Uit Batavia zijn berigten van Junij ll., volgens welke de expeditie van den zeekapitein *Coertzen* tegen de zeeroovers, oostwaarts van Java, gelukkig is afgeloopen. Op 't eiland Kalatoa werden zij door de roovers met kanon- en geweervuur begroet. Het scheepsvuur onzer schepen deed den vijand in de bergen vlugten, waarop de onzen alle woningen en 23 roovers vaartuigen vernielden. Den 15 Junij kwam de expeditie te Macassar terug, na 40 menschen uit de slavernij verlost, 40 stukken geschut en 6 roovers vaartuigen te hebben veroverd en medegevoerd. — 't Verzoek om gratie van *v. Steets* is door ZM. van de hand gewezen; men verzekert, dat eerstdaags de doodstraf aan hem voltrokken zal worden. — Tegen 't eind dezer maand zullen voor 't Hof van Zuid-Holland twee personen teregtstaan wegens geldsnoeijerij. — Den 14 Nov. e.k. zal de uitgever der Arnh. Ct. teregtstaan voor de arrond. regtbank te Arnhem, wegens lastering der Hooge Regering. — Naar men vernoemt, is dezer dagen de organisatie van de infanterie des legers op den volgenden voet gebragt: Er zullen 2 divisien gevormd worden, elk gekommandeerd door een luitenant-gen., welke te Amsterdam en Maastricht hun verblijf zullen houden; iedere divisie zal bestaan uit 2 brigades, welker kommandementen te Groningen, Utrecht, 's Hertogenbosch en Maastricht zullen gevestigd worden, terwijl de regementen grenadiers en jagers een reg. van 4 battaillons zullen daarstellen, onder den naam van reserve-divisie, welke door een gen. majoor zal gekommandeerd worden. De 9e en 10e regementen infant. zullen bij de overige regementen battaillonsgewijs worden ingedeeld. Tevens is bepaald, dat de luit.-kolonels, kommanderende de reserve-battaillons, voorlaan over de flank-battaillons 't bevel zullen voeren, zullende zij in hunne tegenwoordige kommandementen door majoors worden vervangen.

— Uit Rome meldt men, dat wijlen koningin *Maria Clotilde Adelaide*, gemalin van koning *Karel Emanuel III* van Sardinie, heilig zal worden verklaard; 't instructieproces is reeds 17 Sept. in Rome begonnen; zij stierf in den roep van heiligheid in 1802 te Napels. — Den 4 jl. is de r. c. geestelijke *Dominicus Albo*, uit het Piemontesche geboortig, die zijn neef had vermoord, te Rome in den Engelenburg door de guillotine ter dood gebragt; men verwachtte, dat zulks geen plaats zou hebben, omdat de veroordeelde een geestelijke was, maar de Paus heeft begeerd, dat 't priesterschap geene vrijstelling van de straf der misdaad zou zijn. — De bekende belgische generaal *Daine* is voor eenige dagen 74 jaren oud te Charleroi overleden, al zijne pogingen ter verkrijging van een pensioen waren vruchteloos gebleven. — Den 6 jl. werd te Neu-Lomnitz in Pruisz. Silezie uit eene der omliggende hoogten een geweldig gedruisch gehoord, dat uit de aarde scheen voortekomen, al hetgeen werd en met eene geduchte uitbarsting eindigde, terwijl uit eene ontstane opening eene massa aarde en steenen in de lucht geslingerd werden; deze zeldzame vulcanische uitbarsting duurde 10 minuten.

— Leeuwarden, 25 Oct. Den dezen heden was voor deze gemeente een buitengewone en verblijdende feestdag, daar de godsdienstige inwijding van ons nieuw kerkorgel, tot stichting der gansche gemeente alsmede van eene groote van elders opgekomene schaar, mogt plaats hebben. Ten voorbeelde voor elke andere gemeente, waarden de kosten voor hetzelve benoodigd, geheel uit ons midden goedgemaakt, door middel van eene inschrijving bij aandeelen van ƒ 25, in elf jaren uitbetaalt, met bijbetaling van ƒ 5 als premie. 't Orgel is vervaardigd door de HH. *Schouwen Zoonen*, Orgelmakers te Zwolle, en geëxamineerd door den hr *Hauff*, die hetzelve allen lof toekende, en bevond, dat het den makers tot eer verstrekte. Op den dag der inwijding is hetzelve bespeeld door genoemden hr *Hauff*, Organist in de Groote kerk te Groningen, die, zoowel bij de godsdienstoefening als des namiddags, door zijn uitnemend kunstvaardig en dankbare vreugde der gemeente over 't bezit van zulk een schoon speeltuig verhoogde, en zijne getuigenis omtrent de bekwaamheid der makers heeft gestaafd door de welluidende toonen, die hij bij die gelegenheden aan 't gewijde altaad van ons

Godsgestichtelijke ongeregeldheden.

Assen, 23 *Oct.* Zondag 7 Mei jl. grepen verbeelde ongeregeldheden plaats in het Tweede of Bedelaarsgesticht der Maatschappij van Weldadigheid te Veenhuizen. Des morgens van dien dag hield men de vrouwelijke bedelaarskolonisten in twee zalen opgesloten, om hare kleeding te inspecteren; iets, dat niet ongewoon was. Dit kwam eenige mannen bedelaarskolonisten aan den anderen kant van 't Gesticht, terwijl zij op de openbare plaats voor hunne zalen zamen waren, ter oore en scheen hun ongenoegen optewekken: hoezeer het niet duidelijk is, welk belang zij daarbij hadden; daar de mannen tot de vrouwen niet mogen en zonder geweld niet kunnen naderen. Evenwel werd dadelijk hen hulde toegezonden, de oorzaak den vrouwen van de Directie te vragen. Vervolgende dat de leden der Directie ter kerk waren, rigtten zij hunne vordering aan de Veldwachters, die bij de poort de wacht hadden, alsmede bij een naamloos briefje, aan den opziener der bedoelde vrouwenzalen, dreigende ingeval van weigering, de vrouwenzalen met geweld te zullen openen. Ten einde bij afwezigheid der Directie ongelegenheden voortekomen, gaf men vooreerst toe en opende de vrouwenzalen. De Onder-directeur en de Adjunct-directeur verschenen aldra en berispten de mannen over hun gedrag, maar ontvingen beleedigende antwoorden: weshalve aan twee derzelve aangezegd werd, dat zij 's namiddags in den proyoost zouden gebragt worden. 's Namiddags zond de Adjunct-directeur den brigadier-veldwachter, den onder-brigadier en vier veldwachters, om die beide personen te arresteren, maar zij vonden weerstand, werden omsingeld door bedelaars-kolonisten, zwaar mishandeld, gestoten, geslagen en gestoken met messen, waarmede enkelen gewapend waren, zijnde anderen voorzien van latten, die van een nabijzijnd hek werden afgerukt, en een paar anderen van sabels, die den veldwachters ontwekligd waren; hierbij werden onverige kreeten en aanhitsende gezegden gehoord. Nu vulden nog eenige veldwachters uit Bedelaars- en uit reserve-gedeelte detachement veteranen; de kapitein der veteranen liet een derzelve 't geweer in de lucht lossen, ten blijke, dat de geweren geladen waren; waarop de menigte bevreesd werd en zich in de zalen verspreidde. Toen namen de brigadier met zijne veldwachters de beide personen, om welke zij gezonden waren, en eenige anderen op eene der bovenzalen in arrest. De veldwachter *J. Hermans* werd zwaar gewond weggevoerd: hij had een messteek ontvangen in de linkerborst, waardoor de linker long was beleedigd: hij genas echter, zoo dat hij na verloop van 40 dagen zijn werk kon hervatten. Dezer dagen stonden tien bedelaars-kolonisten: *F. van der Spek, H. C. Bos, J. Schut, A. Rijnbout, L. P. Bruggemans, R. Langland, M. Altemans, C. Blom, J. Heidenreich* en *D. Roelen*, voor 't Hof teregt wegens die ongeregeldheden. De negen eersten zijn schuldig en de tiende besch. medepligtig verklaard aan gewelddadigen en feitelijken weerstand tegen de openbare magt, handelende ter uitvoering van bevelen van hoogerhand ontvangen, door eene gewapende vereeniging van meer dan twee en minder dan twintig personen; — de zesde boven daarenboven aan het toebrengen eener wonde, die de geschiktheid tot persoonlijken arbeid van meer dan 20 dagen heeft verondzaakt, doch welke niet had het karakter van doodelag. *Langland* is veroordeeld tot geeseling en tien jaren tuchthuisstraf; de overigen tot pronken en tuchthuisstraf van zeven jaren voor *Spek*, zes voor *Bos*, *Schut* en *Bruggemans*, en vijf voor de overigen.

Bij dat behandeling dezer zaak had men overvloedige gelegenheid opgemerkt, welk eene onaangename, moeijelijke en ondankbare taak het is, eene bevolking als die van een bedelaarsgesticht aan orde, tucht en arbeid te gewennen.

Den 19 j.l. heeft de plegtige inwijding plaats gehad van de nieuw gebouwde R.K. kerk te Zandberg, gemeente Odoorn. Eerst is de nieuwe begraafplaats door den Aartspriester van Salland en Drenthe gewijd; daarna is gemelde Aartspriester, bijgestaan door den R.K. Pastoor van Assen en dien van Ruitenbroek, koningrijk Hannover met deszelfs Kapellaan, overgegaan tot de inwijding van 't kerkgebouw. Zoowel de Aartspriester in zijne toespraak tot de gemeente, na de inwijding, als de Pastoor van Ruitenbroek, bij zijne Predikatie, herinnerden op eene treffende wijze den R.K. ingezetenen van den Zandberg, hoevele verpligting zij hadden aan ZM. den Koning der Nederlanden, door wiens milde bijdragen uit 's Rijks kas deze kerk was tot stand gekomen, en vermaanden hen ernstig, om door een onberispelijken wandel en gehoorzaamheid aan de bevelen hunner overheden den blijvenden dank hunner harten voor 't groote voorregt van 't bezit eener kerk uittedrukken. De plegtigheid werd bijgewoond door eene Commissie uit 't plaatselijk bestuur van Odoorn.

Blijkens de Staatscourant liggen in de bureaux der HH. Gouverneurs ter lezing de voorwaarden, waarnaar op 15 Nov. ek. te Delft van wege 's Rijks stapel- en constructie-magazijnen zal worden aanbesteed de levering van eene aanzienlijke hoeveelheid smeed- en plaatijzer, gelagen en gegoten Engelsch staal en enaks gegoten ijzer.

*** Het Plaatselijk Bestuur van OOSTSTELLINGWERF, maakt bekend, dat geen RUNDVEE van buiten de Provincie in deze Grietenij zal mogen worden ingevoerd, dan na vooraf, volgens de daarvoor bij den Keur van den 30 September 1843 vastgestelde bepalingen, door den veearts, op de daartoe daarbij aangewezene plaatsen, te zijn onderzocht en goedgekeurd, met het brandteeken G op den linkerhoorn voorzien te zijn, op poene van zes tot twaalf gulden, van ieder niet vooraf onderzocht ingevoerd stuk Rundvee, op deszelfs eigenaar te verhalen.

Oldeberkoop, den 4 October 1843.

Het Plaatselijk Bestuur voorn.
G. W. F. LIJCKLAMA A NIJEHOLT,
Ter ordonnantie van Heizelve,
G. L. BROUWER, *Secretaris.*

*** Er wordt ten SPOEDIGSTEN VERLANGD *f 4 a 2500*, tegen eene WISSE Hypotheek à 5 %. Adres Drukkers dezer.

Meppel, 19 *Oct.* Rogge, het ned. mud f 5-10; Boekweit, het ned. mud f 5-00; Boter, anderh. mdl pond f 0-95; Vetboter f 1.50.

Amsterdam, 21 *Oct.* Werk. Sch. 2½ pct. 53½ a 54; dito 5 pct. 100¾ a ¾; Am.-Synd. 41 pct. 94½ a 95; Handelm. 1825.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.